

Ukrainian
Financial
Forum

ПАНЕЛЬ 3А

Шукру Богут

Ставка на майбутнє: організована торгівля на товарних ринках України

Сприяння організованій торгівлі енергією в Україні

Шукру Богут

Старший радник з енергетичних питань, USAID/Україна

Український фінансовий форум

Одеса, 20 вересня, 2018

Допомога USAID у сфері енергетичної безпеки

USAID має намір зміцнити енергетичну безпеку України через вдосконалення нормативно-правової бази, допомогу у створенні та розвитку механізмів вільного ринку на принципах конкуренції у секторах електричної енергії, природного газу та центрального тепlopостачання та збільшити енергопостачання через інвестицій в енергетику від приватного сектору.

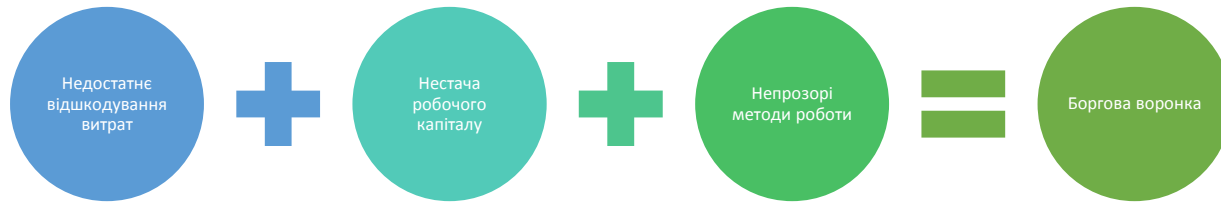
У зв'язку з цим USAID надаватиме допомогу Уряду України у забезпеченні всіх українців доступною за ціною, надійною, стабільною та безпечною енергією.

Енергетичні ринки повинні бути сталими

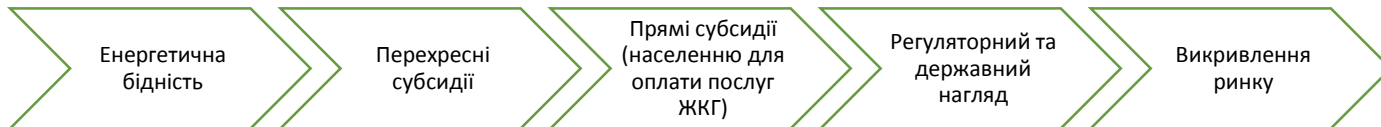
- Ринки двосторонньої торгівлі (позабіржової торгівлі) або анонімні ринки (фізичний РДН, ВДР, Балансуючий ринок та Ринок фінансових продуктів) повинні функціонувати безперервно.
- На анонімних ринках покупці та продавці не мають інформації один про іншого. Якщо учасник ринку не зможе виконати своїх зобов'язань без гарантованого забезпечення, хто буде відповідати за зобов'язаннями?
- Якщо продавець не поставить енергію, тоді покупець повинен замість неї купити енергію зазвичай за вищою ціною.
- Якщо покупець не зможе заплатити за поставлену енергію, тоді продавець втратить дохід.
- Україна має серйозну проблему щодо боргової воронки, в якій опинилися єдиний покупець на ринку електричної енергії та учасники ринку двосторонньої торгівлі газом.
- В Україні конкурентні енергетичні ринки потрібно починати з «чистого аркуша».

Боргова воронка & Енергетична бідність

- Умови, що ведуть до боргової воронки

- Та енергетична бідність, що веде до викривлення ринку в ціноутворенні

Накопичення боргів у секторі електричної енергії

Двосторонній підхід до фінансових розрахунків

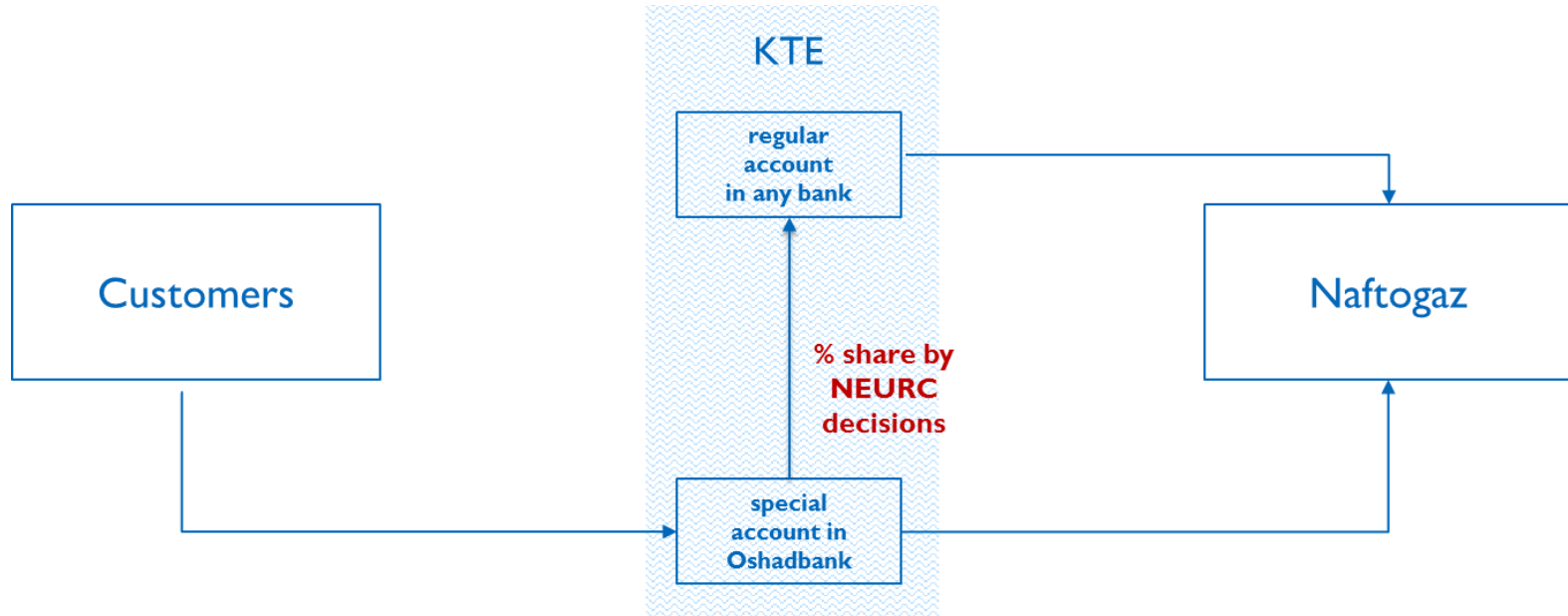
- Передумови для сектору енергетики «з чистого аркуша»:
 - Погашення боргів, тарифи, що покривають витрати для регульованих сегментів, належна капіталізація, належні (прямі) державні субсидії, відсутність перехресних субсидій, стандартні договори для двосторонньої торгівлі (EFET – Європейська федерація торгівців енергією)
- Перше: банківський кліринг для двосторонньої/позабіржової торгівлі
- Друге: Кліринговий дім на ринку для анонімної торгівлі та можливо для двосторонньої торгівлі

Критичні етапи на шляху до конкурентної торгівлі

Конкурентна комерційна діяльність вимагає наявності міцного ланцюга, який починається з нормативно-правової бази

Фінансові розрахунки у секторі теплопостачання – КП «Київтеплоенерго» (КТЕ)

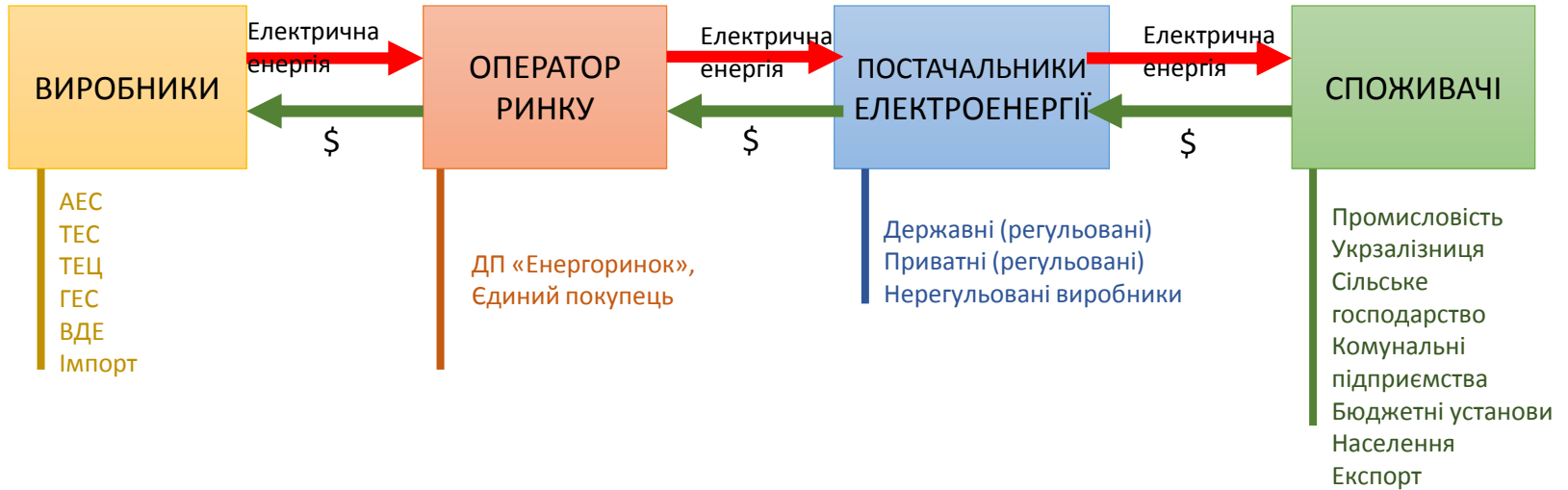
The algorithm does not ensure the payments for gas if customers do not pay fully and on time

Фінансові розрахунки у секторі теплопостачання – Запропонована схема КТЕ

Фінансові розрахунки у секторі електричної енергії – ПОТОЧНА СХЕМА

О П Т О В И Й Р И Н О К Р О З Д Р І Б Н И Й Р И Н О К

Фінансові розрахунки у секторі електричної енергії – Схема, запропонована у Законі України «Про ринок електричної енергії»

Кліринговий дім на ринку – Кліринг через центрального контрагента

- Клірингова установа забезпечує, що після здійснення торгівлі за ринковою ціною між продавцем і покупцем транзакція буде виконана у безпечний, гарантований та надійний спосіб.
- Клірингова установа гарантує, що покупець отримає величину поставленої та непоставленої електричної енергії, а продавець отримає оплату. Клірингова установа бере на себе ризик контрагента та забезпечує взаємозалік компенсуючих позицій.
- Клірингова установа отримує плату за послуги (членство, за кожну торгову операцію та за кожну поставку), важлива ліквідність ринків.

Центральний контрагент – Лінії захисту/Каскадний захист від дефолту

1.- Membership criteria

2.- Initial margin requirements

3.- Variation margin requirements

4- Default Fund* (Def. CM)

5.- CCP's Skin-in-the-Game (SITG)

6.- Mutualised Default Fund (Non-Def. CM)

- Декілька регламентів на європейському рівні (наприклад, EMIR, MIFID, MIFIR) вимагають спільної та надійної нормативно-правової бази, що захищає учасників ринку
- Механізми клірингу через центрального контрагента розроблені таким чином, щоби покривати ризик дефолту того з двох учасників клірингу, який має вищий ступінь нараження на нього
- Регулярний моніторинг та стрес-тести є вкрай необхідними для успіху ліній захисту
- Європейський товарний кліринговий дім (ECC) надає послуги клірингу через центрального контрагента для торгівлі енергією в Європі

Дякую!

Шукру Богут
Старший радник з питань енергетики,
USAID/Україна
Посольство США
вул. Ігоря Сікорського, 4, Київ 04112
sbogut@usaid.gov

